

OSLO & VLOCA City of Things: Slim Ruimtelijk Plannen

Business Werkgroep

Welkom!

Woensdag 27 september 2023

Fysieke werkgroep - Stadskantoor W. Wilsonplein 1 –
B5.22 Polyvalent

We starten om 9:05

Doelstelling

Introductie geven over
OSLO Slim
Ruimtelijk Plannen

Introductie geven over
OSLO & VLOCA

Brainstormen over
USE CASES

Praktische zaken

VLOCA en OSLO
faciliteren deze
werkgroep samen

We rekenen op **jullie**
input en expertise om
tot een **OSLO standaard**
en **VLOCA architectuur**
te komen

Input van de **business**
staat telkens voorop.
In de
thematische/technische
werkgroepen zullen we
telkens de brug met het
technische duidelijk
schetsen.

Agenda

9u05 - 9u10	Introductie	OSLO
9u10 - 9u20	Aanleiding en context	Stad Gent & Leiedal
9u20 - 9u30	Introductie OSLO	OSLO
9u30 - 9u40	Introductie VLOCA	VLOCA
9u40 - 9u50	Wie is wie?	VLOCA
9u50 - 10u05	Scope	OSLO & VLOCA
10u05 - 10u15	Pauze	/
10u15 - 11u45	Brainstormsessie	OSLO & VLOCA
11u45 - 12u	Q&A en volgende stappen	OSLO & VLOCA

Aanleiding en context

Vlaanderen
verbeelding werkt

Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

Uitdagingen

1. De **grote druk** op bebouwde en open ruimte

Vlaanderen
verbeelding werkt.

Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

Uitdagingen

1. De **grote druk** op bebouwde en open ruimte
2. **Datagedreven** beleid, werking en dienstverlening

Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

Voor leefbare buurten en levendige kernen

Wanneer heeft een buurt nood aan extra
voorzieningen, groen, handel...?

En kunnen we toekomstige
ontwikkelingen op een slimme manier
plannen en begeleiden

zodat we aan deze noden **tegemoet
komen?**

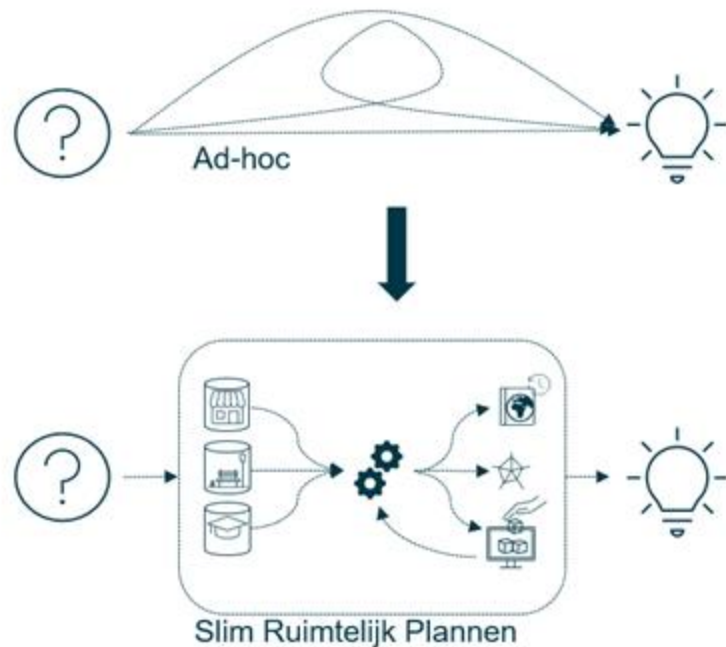
Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

We zoeken naar een manier om

permanent zicht te krijgen op
de buurt via **data**

de impact van toekomstige plannen te
simuleren

dit te **visualiseren** voor concrete use
cases

Open Standaarden voor Linkende Organisaties (OSLO)

Vlaanderen
verbeelding werkt

A group of business professionals in a meeting room are gathered around a wooden table, holding large, colorful interlocking puzzle pieces. The pieces are yellow, red, green, and blue, and they fit together to form a larger shape. The scene is brightly lit, and the focus is on the puzzle pieces and the hands of the participants.

INTEROPERABILITEIT

=

De mogelijkheid van verschillende autonome organisaties of systemen om met elkaar te communiceren en samen te werken

Bottom-up

Semantische
Standaard

Feedbacksessies

Bestaande standaarden

Use Cases

data.vlaanderen.be

<https://data.vlaanderen.be/ns/persoon>

OSLO

Semantische interoperabiliteit

Technische interoperabiliteit

Hulpmiddelen

Ondersteuning & Bestuur

Use cases

Proces en methodologie

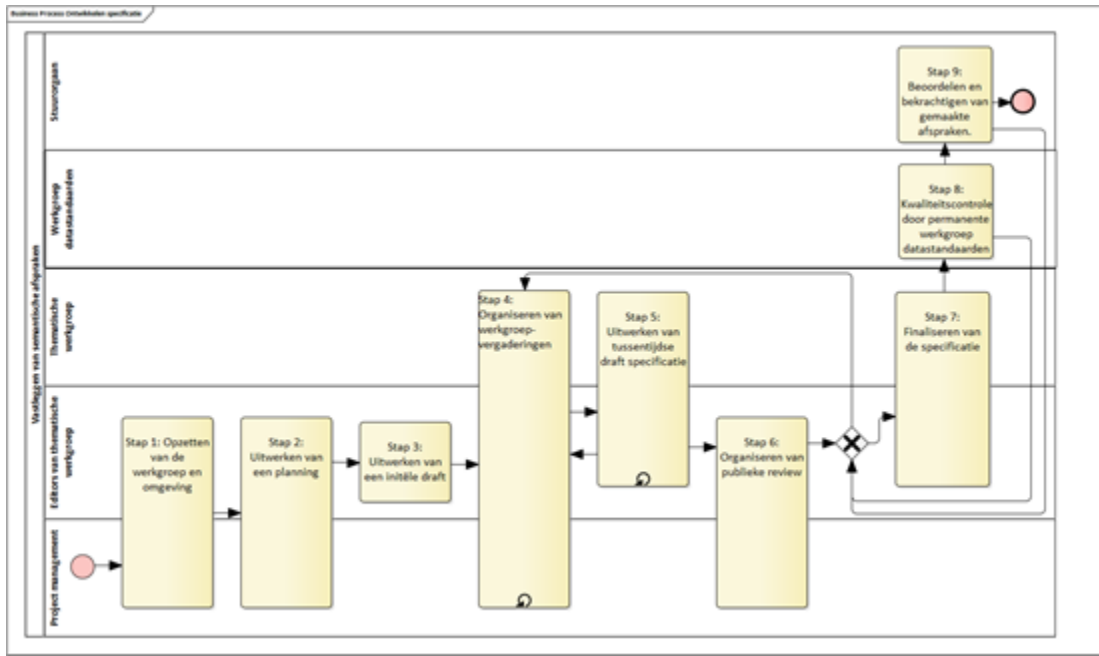
Schaalbaar proces voor aan te sluiten, ontwikkelen, aanpassen en uitfasen van datastandaarden. [Ontdek het document proces en methode hier](#)

Context van de werkgroepen

Werkgroepen kaderen binnen een breder proces

- Doel: Consensus rond data standaard gedragen door verschillende stakeholders
- Proces en methode voor het ontwikkelen van een data standaard

OSLO STANDAARDENREGISTER

Dit standaardenregister geeft een overzicht van alle lopende en afgewerkte trajecten die deel uitmaken van het initiatief Open Standaarden voor Linkende Organisaties (OSLO) van de Vlaamse overheid.

132

Erkende
standaarden

35

Kandidaat
standaarden

34

Standaarden in
ontwikkeling

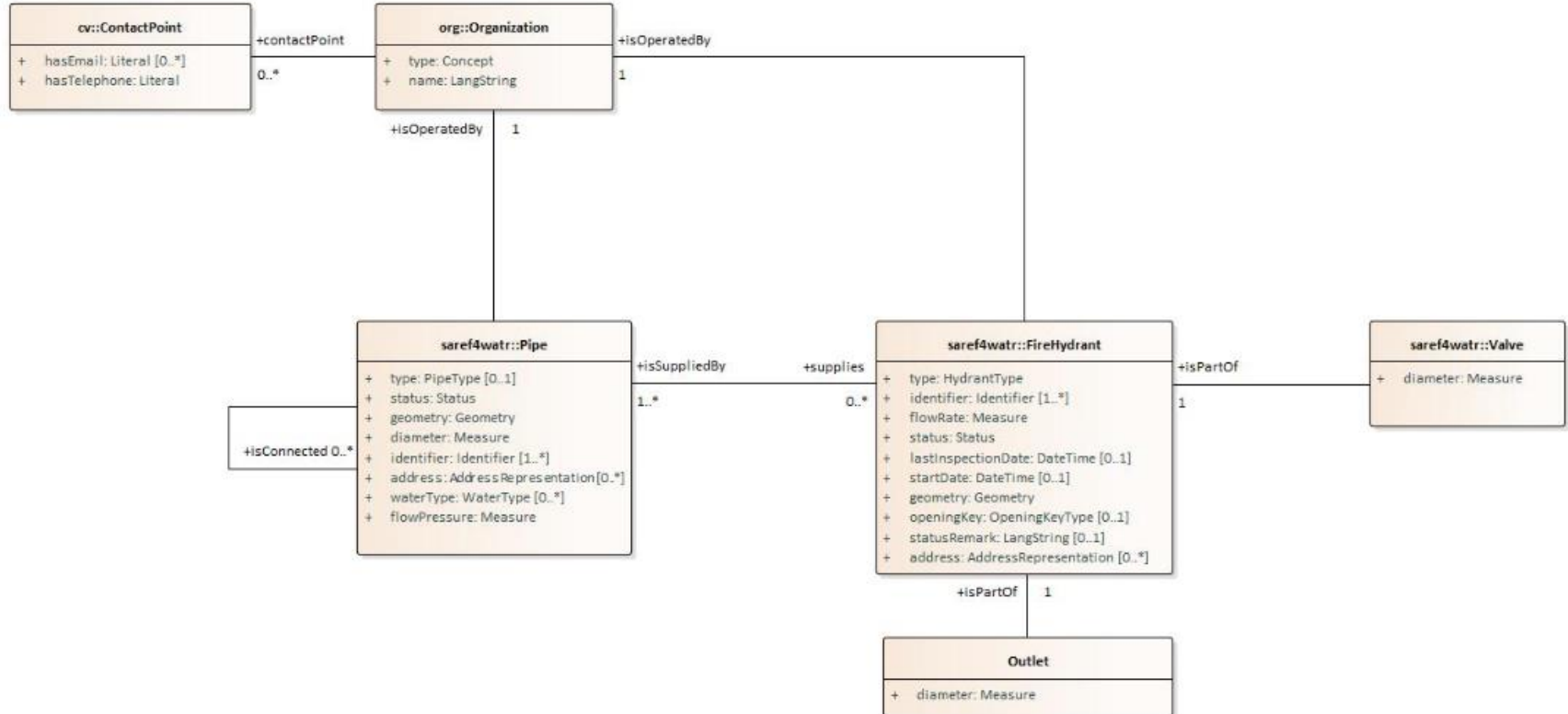
472

mensen helpen
mee

210

organisaties waren
vertegenwoordigd

Voorbeeld van een datamodel

VLOCA

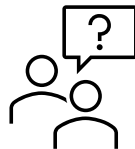
Vlaanderen
verbeelding werkt

“

**VLOCA helpt lokale besturen in hun
slimme-stad-ambities door samen
herbruikbare bedrijfs- en IT-architectuur
uit te tekenen.**

Help?

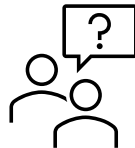
Bedrijfsarchitectuur

“Het creëren van een duidelijk beeld van de huidige en toekomstige staat van een organisatie, zodat strategische beslissingen kunnen worden genomen en de implementatie van veranderingen effectief kan worden geleid.”

Voorbeeld: Bank X

- Organisatiestructuur:
  - ✓ XYZ Bank heeft afdelingen zoals Retail Banking, Corporate Banking en IT.
  - ✓ Het managementteam omvat de CEO, CFO en CIO.
- Applicatiearchitectuur:
  - ✓ XYZ Bank biedt mobiele apps, internetbankieren en financiële software.
- Bedrijfsprocessen:
  - ✓ XYZ Bank heeft gestandaardiseerde processen voor kredietverstrekking, klantenservice en compliance.

Help?

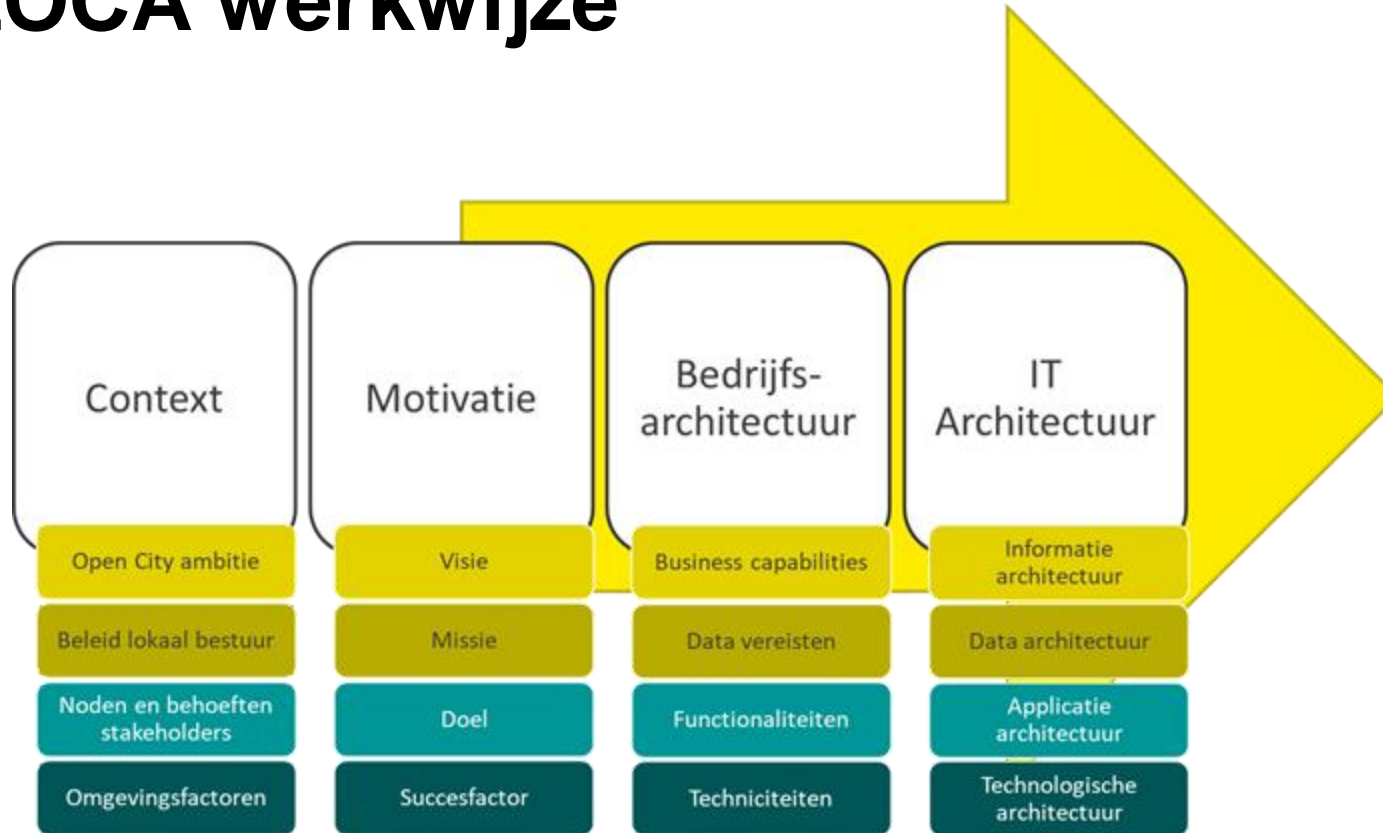
IT architectuur

- “IT-architectuur brengt de technische componenten van een organisatie in kaart. Het omvat het identificeren van de benodigde technologieën, het definiëren van de technische standaarden etc.”

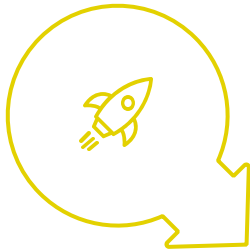
Voorbeeld: Bank X

- Netwerkarchitectuur:
  - ✓ XYZ Bank heeft een uitgebreid netwerk dat vestigingen, geldautomaten, online bankieren en mobiele apps met elkaar verbindt.
  - ✓ Er is een **beveiligde verbinding** met externe financiële netwerken voor transacties.
- Databasemanagement:
  - ✓ XYZ Bank heeft een krachtige database-infrastructuur voor het beheren van klantgegevens, transacties en financiële gegevens.
  - ✓ Er is een **back-upstelsysteem** voor gegevensbescherming en herstel.

VLOCA werkwijze

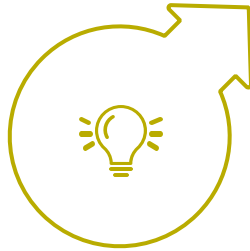
VLOCA werkgroepen

01

Business werkgroep

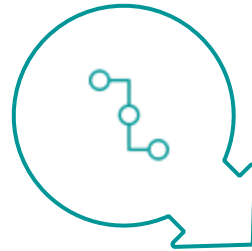
Identificeren van use cases en inspirerende initiatieven

02

Data & informatie werkgroep

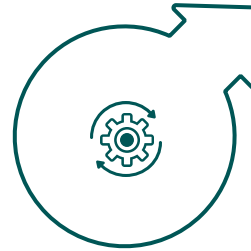
Data- en informatiestromen (en hun metadata en andere kenmerken) mappen op gevalideerde use cases

03

Functionele werkgroep

Oefening van data- en informatie volgens use cases, stakeholders, beslissingspunten en componenten

04

Technologie werkgroep

Mappen van technologische vereisten volgens use cases

05

Wrap up werkgroep

Afsluitende werkgroep

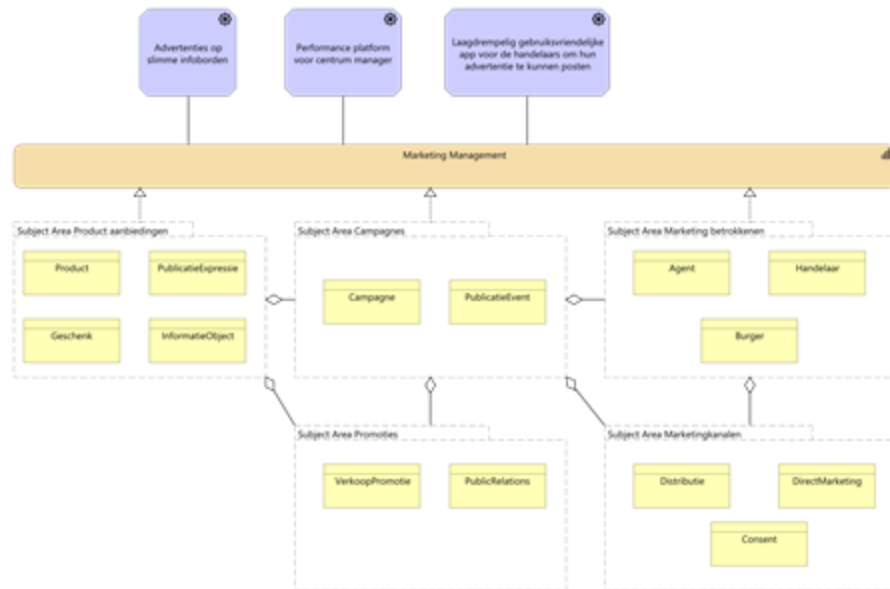
Resultaat: deliverables

Architectuurtekeningen

VLOCA Model

Business capabilities, data vereisten, functionaliteiten en techniciteiten volgens use cases

ID	Type	Samenvatting	Beschrijving
UC1	Use case	UC1: Digitale Wallet	Digitale wallet waar zowel stortingen, uitgaven/overschrijven en consulteren van saldo's door de eigenaar en participanten.
BC1.1	Business capability	Donor	Digitale munt kunnen storten / ter beschikking stellen van een incentive
BC1.2	Business capability	Ontvanger	Digitale munt kunnen uitgeven binnen een (handels)transactie
BC1.3	Business capability	Gebruiker	Saldo van de digitale munt rekening consulteerbaar in real time
ID	Type	Samenvatting	Beschrijving
UC2	Use case	UC2: Integratie	Integratie met bestaande applicaties zoals de stads applicaties, websites en zelfs mijnburgerprofiel
BC2.1	Business capability	Lokale Overheid	Kunnen 'vertalen' van de interne standaarden naar de 'standaarden' van de externe participerende applicaties

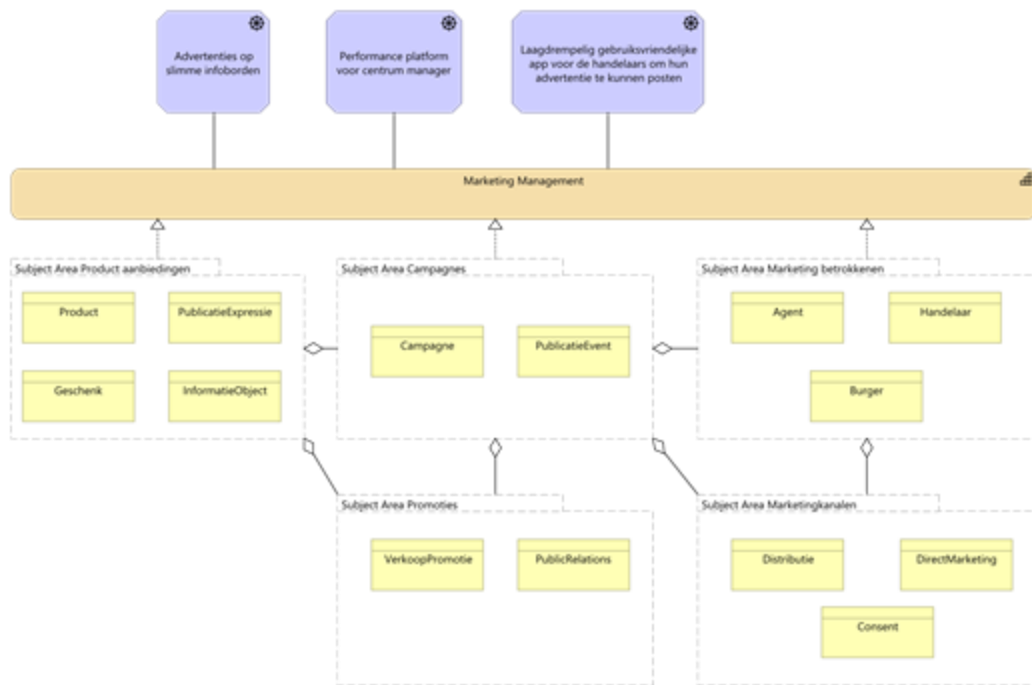
Vereistenmodel

Bestekteksten

Link VLOCA en OSLO

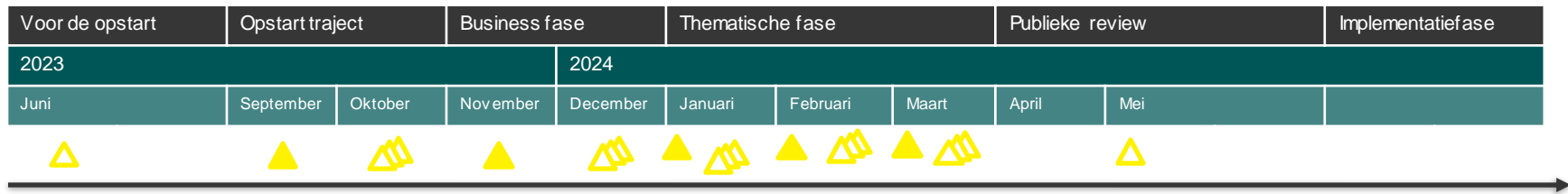
- “OSLO definieert, VLOCA prioritiseert, verbindt en analyseert”
  - Resultaat: structuur
- Voorbeeld: Visualo

Volgende stappen

- Overlegmomenten met initiatiefnemers
- Werkgroep

Werkgroep	Type werkgroep	Datum	Tijd	Locatie
Business werkgroep	Business werkgroep	27-09-2023	9.00-12.00	Stadskantoor W. Wilsonplein 1 Gent - B5.22 Polyvalent
Thematische werkgroep 1	Data en informatie werkgroep	26-10-2023	13.00-16.00	Teams
Thematische werkgroep 2	Functionele werkgroep	30-11-2023	13.00-16.00	Teams
Thematische werkgroep 3	Technologie werkgroep	21-12-2023	13.00-16.00	Teams

Vragen?

vloca-kennishub.vlaanderen.be

Page discussions

Vloca@vlaanderen.be

Wie is wie?

Vlaanderen
verbeelding werkt

Wie-is-wie?

Naam
Functie
Organisatie

Vlaanderen
verbeelding werkt

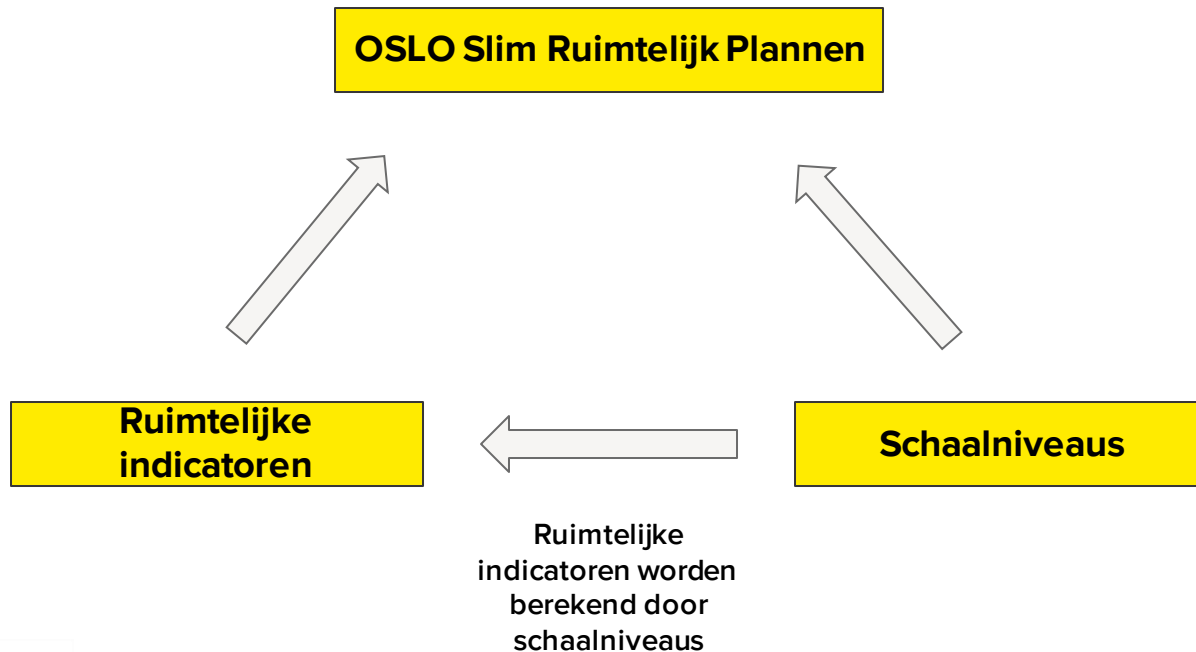

Scope

Vlaanderen
verbeelding werkt

Scope Slim Ruimtelijk Plannen

Schaalniveaus

Vlaanderen
verbeelding werkt.

Schaalniveaus

- Ruimtelijke en temporele schaal
- Abstractieniveau
- Voorbeelden gekende schaalniveaus:

Vlaanderen: Gewest - provincie - referentieregio - arrondissement - gemeente -
deelgemeente - wijk - statistische sector

EU: NUTS - Nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek

Schaal voor Slim Ruimtelijk Plannen

Schaalniveaus

Slim Ruimtelijk Plannen

Bouwblokken: netto, bruto, tarra

Vb: Ruimtelijke dichtheden en
functiemenging in Nederland (afbakening
gebaseerd op NEN 9300)

+

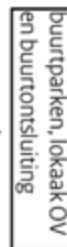

= bruto bouwblok

=

+

= bruto buurt

Vlaanderen
verbeelding werkt.

Schaalniveaus

Slim Ruimtelijk Plannen

Straatsegment

Vb: behoefte publieke laadpalen /
warmtevraagdichtheid op straatniveau -

Schaalniveaus

Afbakenen van	• Een bouwblok
	• Een bouwblok MET aangrenzend openbaar domein
	• Een straatwand
	• Bouwblokdelen
	• ...

Tot heden nog niet aanwezig binnen OSLO.

Ruimtelijke indicatoren

Vlaanderen
verbeelding werkt.

Ruimtelijke indicatoren

Meetbare en kwantificeerbare kenmerken of variabelen om specifieke aspecten van de fysieke ruimte, zoals geografische gebieden of locaties, te beschrijven en te analyseren.

Hebben vaak schaalniveaus nodig om berekend te worden.

AWV - OTL

Classificatie + Vaststelling	
Verharding & wegfundering	Beschrijving
Cementbetonverharding	Asfalt, beton,...
Dolomietverharding	Dolomiet (gele kleur, gemiddelde korrelgrootte), onregelmatige vorm, onregelmatig verband
Steenslagverharding	Gebroken steen
Laag	Abstract van onderliggend materiaal
Bestrating van betontegel	Geprefabriceerde platte stenen in beton
...	...

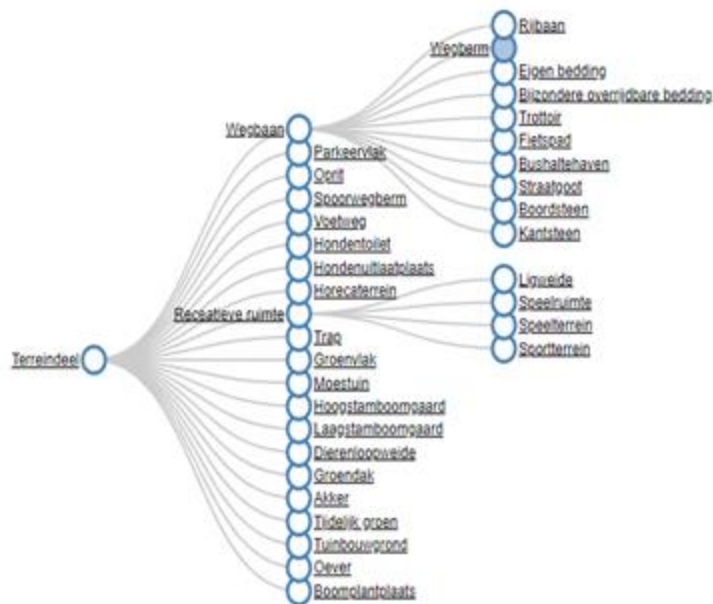
OSLO Openbaar Domein - Gebieden

Classificatie + Vaststelling	
Openbaar groen en publieke ruimte	Beschrijving
Park	Een onbebouwde en openbare ruimte
Groenzone	Een gebied zonder specifieke functie
Tijdelijk groen	Tijdelijk publieke ruimte met ecologische kwaliteiten
Recyclage park	Zone waar particulieren en KMO's hun afval gescheiden kunnen inzamelen en deponeren.
...	...

OSLO Infrastructuurelementen

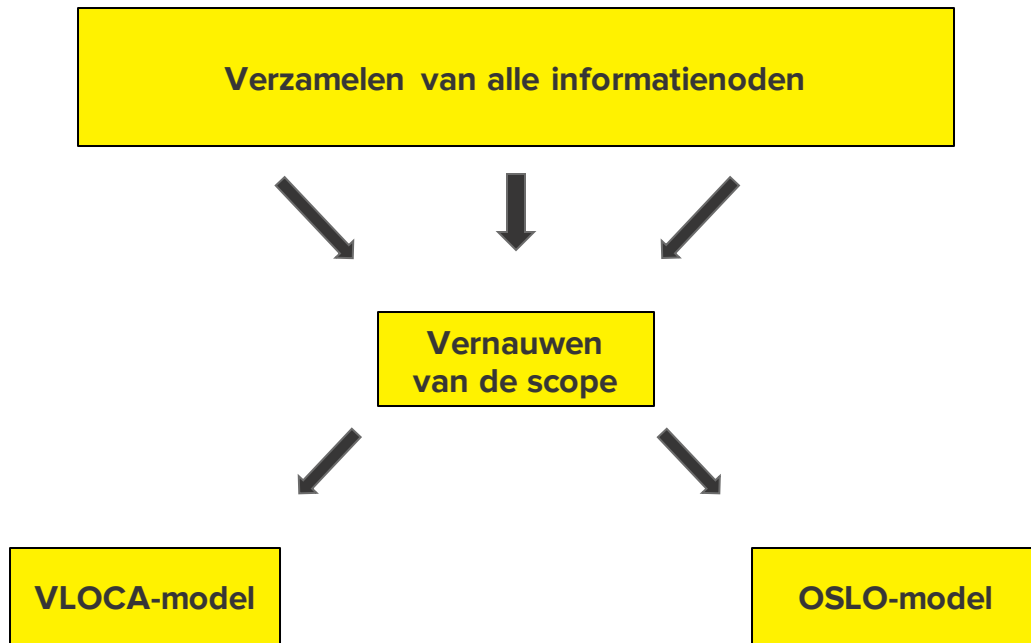
Classificatie + Vaststelling	
Mobiliteit	Beschrijving
Fietsstalling	Een fietsstalling is het geheel aan palen en/of verankeringspunten van een constructie bestemd voor fietsen
Openbaar toilet	Een toilet dat bestemd is voor algemeen gebruik en dat zich bevindt in de openbare ruimte of op een locatie met veel passanten, zoals in trein- of benzinestations, of op een evenemententerrein.
Infrastructuurelement	Individueel object op het Openbaar Domein dat niet vegetatief is.
...	...

OSLO Openbaar Domein - Terreindelen

Classificatie + Vaststelling	
Faciliteit	Beschrijving
Sportterrein	Terreindeel bestemd voor sportbeoefening.
Speel- en sportvoorziening	Element op het terrein ontworpen of kennelijk bestemd om te spelen of te sporten
Speelterrein	Een ten behoeve van spel en/of ontspanning geplande en daartoe ingerichte ruimte waarin zich minstens één speeltoestel bevindt.
Parkeervlak	Vlak bestemd voor het parkeren van voertuigen.
...	...

Doel van de werkgroepen

Pauze

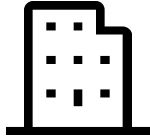

Brainstorm

Vlaanderen
verbeelding werkt

Wat wordt er verwacht?

Schaalniveaus bespreken

Informatienoden en use cases capteren

High-Level concepten identificeren

Bestaande standaarden of datamodellen

Timing brainstorm sessie

10:15-10:20	5 min	Verplaatsing in groepen
10:20-10:30	10 min	Brainstorm schaalniveaus + clustering door deelnemers
10:30-10:40	10 min	Extra verduidelijking input schaalniveaus in groep
10:40-10:50	10 min	Introductie wat is een use case + voorbeelden
10:50-11:00	10 min	Brainstorm use cases + clustering door deelnemers
11:00-11:15	15 min	Pauze - input uit groepen samenleggen
11:15-11:25	10 min	Plenaire discussie use cases
11:25-11:35	10 min	Brainstorm concepten + clustering door deelnemers
11:35-11:40	5 min	Plenaire discussie concepten (extra duiding waar nodig)
11:40-11:45	5 min	Brainstorm bestaande data modellen
11:45-11:50	5 min	Plenaire discussie bestaande data modellen

1. Wat verstaan jullie onder schaalniveaus?

**Wat zijn voorbeelden van schaalniveaus?
Bestaat er documentatie over bestaande en
gebruikte schaalniveaus?**

1.1 Tijd voor actie

Een
schaalniveau is
...

Voorbeeld:
...

Bron:
...

2. Welke use cases kunnen we oplijsten i.v.m. slim ruimtelijk plannen?

Wat wil jij als belanghebbende kunnen realiseren?

2.1 Wat is een use case?

Wat realiseren?

**Verschillende
databronnen
gebruiken?**

Welke randvoorwaarden?

**Mogelijkheden met
data en informatie?**

2.2 Voorbeeld use cases - Ruimtelijke Indicatoren

Een omgevingsambtenaar wil tijdens het beoordelen van een groot bouwproject meer **inzicht krijgen** in de ruimtelijke kenmerken van een buurt en **vergelijken** met andere buurten of steden om de inpasbaarheid en de effecten van het grote bouwproject beter te kunnen inschatten.

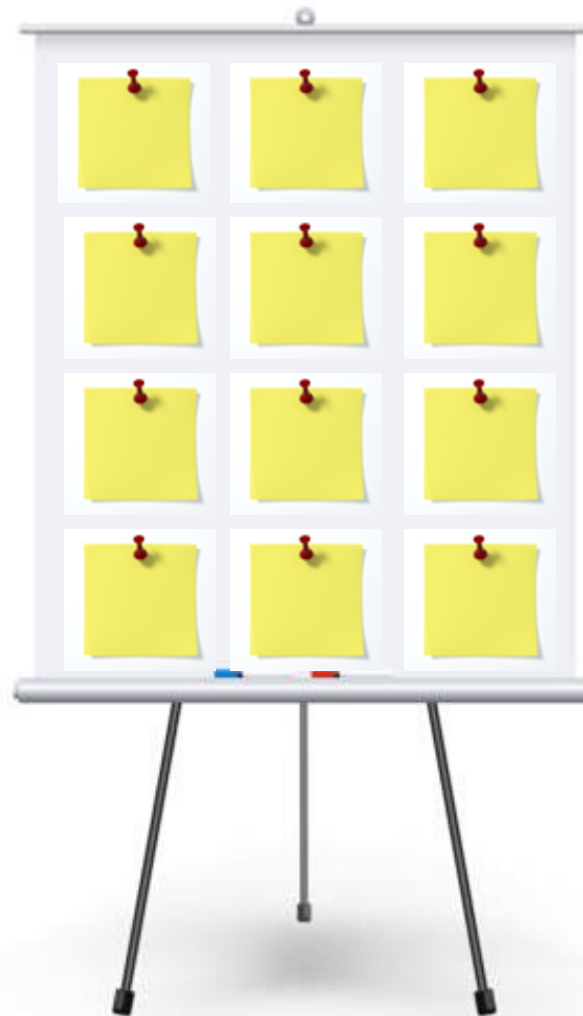
Een omgevingsambtenaar wil bij het begeleiden en beoordelen van een bouwproject kunnen onderzoeken (**simuleren**) wat de impact is van het bouwproject op bepaalde kenmerken van een buurt.

Om het effect van een gevoerd beleid (vb. bouwblokvisie, of een beleidskader rond stimuleren van een bouwshift) te kunnen meten, moet een bestuur kunnen **nagaan** hoe door de tijd heen bepaalde kenmerken van een buurt evolueren vb. woondichtheid, bebouwingsgraad, verhardingsgraad, groenbereik,... Hanteren van dezelfde definitie door de tijd heen is hierbij nodig.

2.3 Tijd voor actie

Als gemeentebestuur
wil ik de
vloerterreinindex
kunnen vergelijken
met andere
gemeenten.

3. Welke concepten zijn noodzakelijk?

**Welke hoofd-elementen vormen de use cases
en kunnen deze verwezenlijken?**

3.1 Voorbeeld concept

Als **gemeentebestuur** wil ik de **bebouwingsgraad/**
woondensiteit/ verhardingsgraad/ vloerterreinindex
... kunnen vergelijken tussen verschillende **buurten**
en met andere **steden** en **gemeenten**.

Gemeentebestuur

Bebouwingsgraad

Buurt

Gemeente

Woondensiteit

Verhardingsgraad

Vloerterreinindex

Stad

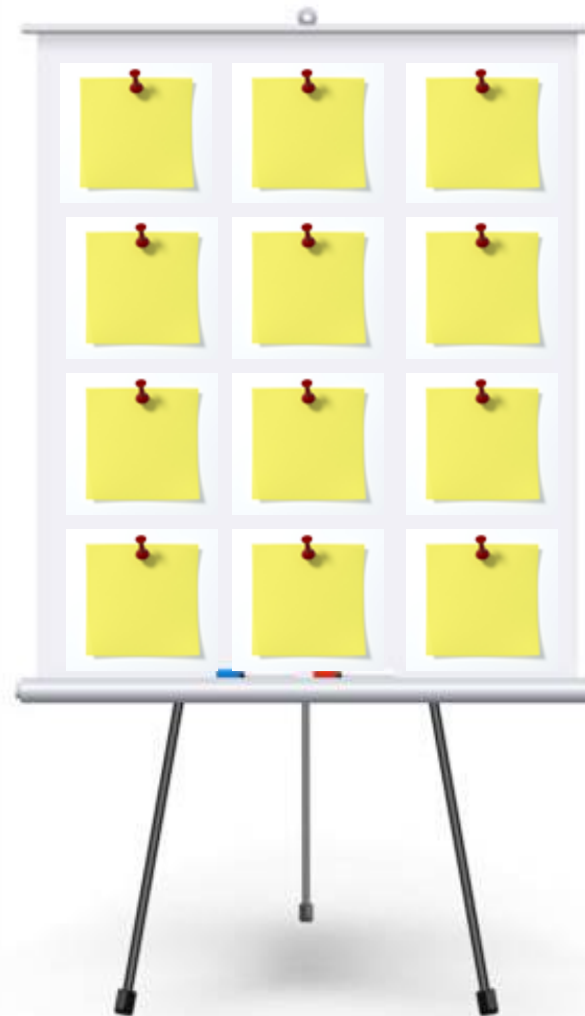
3.2 Tijd voor actie

**4.1 Welke data modellen
kennen jullie al over dit
topic?**

**4.2 Zijn er gelijkaardige
initiatieven die inspirerend
kunnen werken?**

4.3 Tijd voor actie

Q&A en Next Steps

Vlaanderen
verbeelding werkt

Waarom doen we...?

Moeten we niet ... toevoegen?

Kunnen we niet beter ...?

Hoe zit het met ...?

Volgende stappen

Verwerken van de verkregen input samen met het kernteam.

Rondsturen van een verslag van deze werkgroep. Feedback is zeker welkom!

Verder onderzoek en voorbereiding van de eerste thematische werkgroep (bv. eerste aanzet tot een informatiemodel).

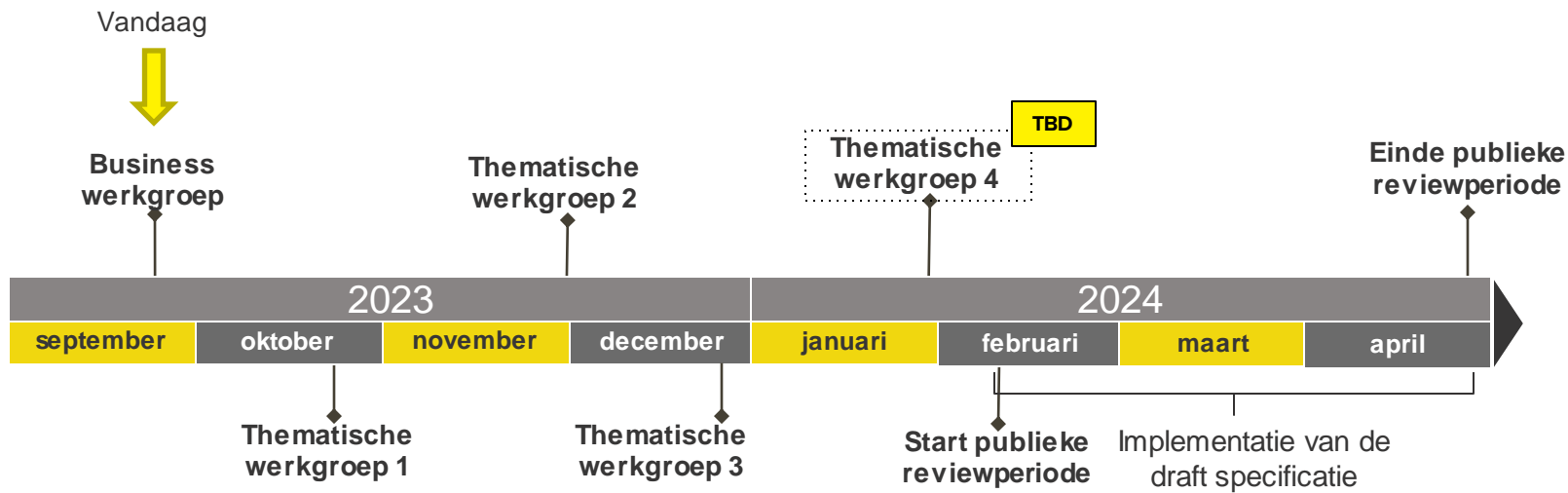

Informatie verzamelen via GitHub!

OSLO tijdslijn

Thematische werkgroep 1 op **woensdag 25 oktober: 9u00 - 12u00**

Schrijf u in via volgende link: [1ste thematische werkgroep](#)

Feedback & Samenwerking OSLO

Feedback kan per e-mail worden gegeven aan de volgende personen:

- digitaal.vlaanderen@vlaanderen.be
- laurens.vercauteren@vlaanderen.be
- louise.ysewijn@vlaanderen.be
- vincent.feremans@vlaanderen.be

Feedback/input kan gegeven worden via GitHub:

<https://github.com/Informatievlaanderen/OSLOthema-slimRuimtelijkPlannen>

Via het aanmaken van **issues**

Feedback & Samenwerking VLOCA

Feedback kan per e-mail worden
gegeven aan de volgende personen:

- vloca@vlaanderen.be

Informatie wordt gedeeld via de
kennishub:

<https://vloca-kennishub.vlaanderen.be/>

Bedankt!

Vlaanderen
verbeelding werkt